

Mobiltelefonnal, citromfűvel, permittel

Szúnyogos trükkök a Körös-torokban

Idén már irtották a szúnyogokat földi, meleg ködös eljárással Csongrádon, légi permetezés viszont csak akkor várható, ha nagy szükség lesz rá. Internetes források szerint létezik, sőt a gyakorlatban működik is egy olyan, a világhálóról mobiltelefonra letölthető program, amely hatékonyan riasztja el a vérszívókat a készülék használóitól.

A tavasz végéig húzódó áradás és a nagy területeket érintő belvíz miatt a tavaly nyárhoz hasonló szúnyoginvázió várható a Tisza menti településeken. Az elmúlt évben a csongrádi városrendnokság több millió forintot költött a földi és a légi irtásra, mégsem sikerült eredményesen felvenni a harcot a vérszívókkal, s ez meg is keserítette a Körös-torokban ki- kapcsolódni vágyó üdülők életét.

Májusban eddig háromszor alkalmazták a földi, meleg ködös permetezést – tudtuk meg *Bodor Jánostól*, az önkormányzati intézmény vezetőjétől, aki hozzátette: csak szükség esetén folyamodnak légi beavatkozáshoz, mert az többmilliósi kiadást jelent a városrendnokság számára.

Nem csak ez a két módszer létezik egyébként a sok kellemetlenséget okozó rovarok irtására. Internetes források szerint már létezik egy olyan, a világhálóról mobiltelefonra letölthető program, amelynek segítségével hatékonyan lehet elriasztani közeli- lünkől a szúnyogokat. Az An-

ti-Mosquito elnevezésű szoftver sikeres telepítéséhez egy speciális operációs rendszerrel ellátott maroktelefon szükséges. A program alkalmazásánál a telefonkészülék olyan frekvencián ad ki hangokat, amely az emberi fül számára alig hallható, viszont a szúnyogok rögvést odébbállnak, amint érzékelik a jeleket.

– Elképzelhető ilyen megoldás a szúnyogriasztásra – vélekedett a huszonegyedik századi technológiáról *Mile Lajos*. A vérszívók elleni védekezésben jártas biológus szerint a mobiltelefon riasztóként való használatánál jóval eredményesebb lehet a friss citromfű, amitől bizonyítottan irtóznak a moszkítókat. – A földi és a légi irtást egyszerre kellene alkalmazni, mivel e két eljárás külön-külön nem dolgozik akkora hatásfokkal, hogy egy egész nyárra megszabadulhassunk a szúnyogoktól.

Mile Lajos úgy látja, területileg is egységesen kellene kezelni az irtást, erre azonban nincs mód az illetékes önkormányzatok különböző pénzügyi lehetőségei miatt. Ráadásul az állam sem vállal olyan támogató szerepet, amellyel csökkenne a településekre háruló teher. Ezenfelül a természetvédelmi területeken illetékes nemzeti parkok sem szoktak hozzájárulni az egységes beavatkozáshoz, konszenzus nélkül viszont mindez nem valósítható meg.

B. D.

1226-an adtak vért

Áprilisban összesen 1226-an adtak vért a Vöröskereszt és a véréadó állomás által szervezett véradási helyeken. A legtöbben, 255-en a Corában segítettek. További 623-an az intézetben adtak vért. Összesen több mint nyolcszáz liter gyűlt össze. Áprilisban 85 szívűtétet, 24 érműtétet és 4 vesetranszplantációt tudtak elvégezni a régióban.

A csellócsiga-készítés már szobrászat

Daróczi mestert Cremonába is mindig hívják

Évről évre hívják az olaszországi Cremonába, nemzetközi hangszerkiállításra. „Nem tudok elmenni, nem vagyok én milliós” – mondja Daróczi Péter. A szegedi vonóhangszer-készítő és -javító húsz éven át dolgozott a hangszergyárban. Igaz, pályája közben megsavardott, mint a csellócsiga – de az volt az első munkahelye, és az utolsó is.

Készít hegedűt, brácsát, csellót, bőgőt, javított már balalajkát, mandolint, gitárt is. Húsz évet töltött összesen a hangszergyárnál *Daróczi Péter*. De nem egyhuzamban – igaz, ott kezdte, még tizenhat évesen, s onnan is ment nyugdíjba. Hogyan kezdődött? Gyerekkorában fűrt-faragott, hallása is volt – és van ma is –, önként adódott a lehetőségként a hangszergyár. Később jött a konzervgyár – azaz ő ment oda –, időközben gépszerelei iskolát is végzett a hangszerkészítői mellé, de az elektroműszerész munkába is belekóstolt. Azért a hangszer maradt a legfőbb álmom. Képezte magát, ami könyvet a hangszerkészítésről el lehetett olvasni, elolvasta. Idővel újabb munkahely következett, a vasút – és legvégül visszatért a hangszergyárba.

– Akkoriban, 1989-ben, volt egy nagy följejlődési periódus a gyárban. Ha volt egy nagyon igényes munka, azt mondták, vagy megcsinálom én, vagy nem tudnak mit tenni, mert külföldről behozni ugyanazt rengeteg pénzbe került volna – emlékszik vissza az idős szakember. Aztán megszűnt a gyár, de neki akkorra már megvolt az iparendéje,

Daróczi Péter csak mestermunkát ad ki a kezéből

azóta otthon is készít hangszereket. Javítással is foglalkozik. – Ezt, kérem, mesterhegedűként adták el tulajdonosának – nyitja föl egy törött hegedű tokját. A hegedűfedő belső felületén jól láthatóak a vésonyomok. Nem szabadna látszaniuk: legálabbis mesterhegedű esetében,

Szájról szájra terjed a szegedi bálás Eldorádó híre

Népszerű az angol turka

A ládába mélyre kell hajolni, de a kis derékfájás megéri: minőségi ruhákat vásárolhatnak az anyukák – jó áron

Fotó: Karnok Csaba

Szájról szájra terjed a Felső Tisza-parti bálás híre. Azokon a reggeleken, amikor megérkezik az új áru, már nyitás előtt fél órával százan állnak sorban, hogy mielőbb bejussanak a szegedi turkálók Eldorádójába.

Reggel fél nyolckor már kisebb tömeg gyűlekezik Szeged egyik legnépszerűbb bálás boltja előtt. A nők helyezkednek, igyekeznek minél közelebb kerülni a bejáratához. Kapunyitáskor megindul a tömeg, egymást sodorják a vásárlók a felhalmozott ruhák felé. Tíz perccel később már mindannyian békésen válogatják a ruhákat.

– Nézd, Timi, ez a tipegő jó lesz a te lányodnak – mutatja az egyik anyuka a barátjának a kis fodros, nyári ruhát, ami nem sokkal később a kosárban landol. A Felső Tisza-parti turkálóban kéthetente rendeznek gyerek- és felnőttruhavásárt, a debreceni testvérpár egy Angliából szállító magyar cégtől vásárolja a ruhákat. Nem csak használtat árulnak: ha

lefut egy trend, az angol üzletek kiárusítást tartanak, ami pedig megmarad, bebálazzák. Így nem ritka, hogy vadonatúj, árcímkes, pótgombos ruhákat is találnak a vásárlók.

A turkálásnak megszokott és mindenki által elfogadott rituáléja van ebben az üzletben. A gyakorlottabbak párban vagy kisebb csoportban gyűjtik össze a nekik tetsző ruhákat. Az ügyesebbek zsákot hoznak magukkal, a kosárba sokkal kevesebb fér. A stratégia a következő: mindent összegyűjtenek, ami a kezükbe kerül, majd félrevonulnak, és átválogatják a zsákmányt. Ami nem kell, visszadobják. A többi mehet a mérlegre.

– Korábban a JATE-klubbeli turkálóba jártam. Később már nem találtam őket ott, el is voltam keseredve – mesélte a három gyermeket nevelő anyuka, aki kéthetente jár ebbe az üzletbe. Általában 5-8 ezer forintot hagy itt, ennyiért egy zsák ruhát visz haza.

– Sokak szerint ciki a turkálás. Pedig itt milliómosok is vásárolnak. Ennek pedig egy oka van: jó minőségű ruhákat lehet kapni jó

áron – mondta *Klári*. Az egyetemista lány a gyerekruhabála-bontáskor is gyakran megfordul itt: nővére kislányának turkál ruhákat.

Nagyon szeret ide járni Anita, mert olcsón vásárolhat. A két kislányt – egy 1,5 és egy 4,5 éveset – nevelő nő más anyukáktól hallott a turiról. A két kisfiúval büszkélkedő *Móni* úgy véli, sokkal több a kislányruha, és a csecsemőméret, de 2-3 ezer forintért be tud vásárolni a gyerekeinek. Egy babakocsiban két éves forma kislány üldögél türelmesen. Anyukája, *Gabriella* válogat: nyárra szeretné felöltöztetni a kicsit. *Ivettnék* 14 hónapos a kislánya, alig fér a kosárba a számára összeválogatott ruha. *Ivett* nagyon jó minőségűnek tartja az árut, gyakran talál új ruhákat.

Azért népszerű ez az üzlet – vélik az anyukák –, mert máshol egy ruhát tudnak venni a gyerekeknek 3-4 ezer forintért, itt meg egy zsáknyit szedhetnek össze ugyanennyiért. És nincs nagy különbség – a minőségben.

NYEMCSOK ÉVA

Fotó: Karnok Csaba

TOKKAL, VONÓVAL

Nem csupán hangszer készít: a készítéshez szükséges gépeket is előállítja. Annak idején, még a hangszergyári időszakban, számtalan újítása volt. Mutatja az infravörös irányítású másoló-marógépet, ő tervezte, készítette el – az országban ez az egyedüli belőle. A domborítást, homorítást végzi. Emez félautomata kulcskészítő, amaz felsőmarógép, különlegesen kombinált, szintén az ő ötlete alapján – mutatja be a műhelyt, élete főművét. S félkész hegedűt, amit szorítócsavarok tartanak össze, tovább várja tulajdonosát.

Hat-nyolc hónap. Kétféle fából készülhet, jávorfa és lucfenyő, más nem alkalmas rá. A fának nagyon jó minőségűnek kell lennie, s nagyon száraznak.

– Nem lehet a hangszerkészítést könyvből megtanulni. Azaz egy részét meg lehet, más részét nem. Hiába is írják, a szükséges

anyagvastagság öt milliméter, ha a fából, amivel dolgozom, egészen más vastagságút kell alkalmazni, hogy belőle hang legyen. Itt kezdődik a tudás, amit könyvből nem lehet megtanulni – be- széli. Megkopogtat egy, már hegedű alakot öltött lemezt. A fél- kész hangszer hangot ad. Nem